

Christopher C. Row

The background of the cover is a dark, starry space. In the upper right, a blue and white satellite or space station orbits. To its right is a large, detailed Earth showing continents and oceans. In the foreground, the grey, cratered surface of the Moon is visible. Two circular airlocks or hatches are embedded in the lunar surface, one of which is open, revealing a lush green landscape with a small red building. A large, curved metallic structure, possibly a lunar base or habitat, is partially visible at the bottom of the frame.

**Případ CaiSová:
ZLOČIN Z MĚSÍCE**

Christopher C. Row

**PŘÍPAD CAISOVÁ:
Zločin z Měsíce**

Úvod

Někde na Zemi právě teď vychází slunce. V těch místech miliony lidí pomalu vstanou z postele a vyjdou ven nastavit tvář hřejivým paprskům. Vítr zčechrá jejich vlasy, přinese k nim omamnou vůni borového jehličí i vzdálený zpěv ptáků. Do očí se zabodnou odlesky světla odraženého od zčeřené hladiny jezera a oni si jako jeden muž zastíní tvář. Dlouhý pohled přejede nekonečný, zelenomodrý obzor. Možná že zrak na chvílku pozdrží na bledém srpečku Luny, nejasně zářícím na zlátnoucí obloze, potom ale bez zaváhání a s úsměvem odejdou zpět do domu ke svým povinnostem. Všechno je normální, obyčejné.

Kolik z nich asi napadne, že onen důvěrně známý Měsíc je místem s jedinou, na kost promrzlou pouští? Místem, kde vítr nefouká a kde ptáci nezpívají na uvítanou?

Od věků jen vyprahlé, strohé těleso, trvale zírající do prázdnoty vesmíru. Přesto, nebo snad právě proto, i tady začali žít lidé. Jako houževnatý plevel se stále vraceli do těchto bohem zapomenutých končin a s mravenčí pílí vytvořili pár chráněných oáz. Vedli nelítostný boj plný utrpení a obětí, aby nezdolná vůle člověka mohla slavit vítězství. Hrstka kolonistů začala nový život.

Uplynuly téměř dvě desítky let a kdysi malé oázy se rozrostly ve velická města budovaná hluboko pod povrchem. Vyčnívaly jen průzračné kopule,

skrývající zeleň parků poskytující obyvatelům nutné psychické osvěžení. Koncepce byla dokonalá a města utěšeně rostla a bohatla.

Poprvé v historii lidstva existovaly dva obydlené světy. Světy plné ambiciózních lidí, kteří mezi sebou soupeřili a hašteřili se o moc. Země bažila po bohatství nových kolonií stejně jako v dobách španělsko-anglické nadvlády. Měsíc naopak toužil po nezávislosti. A protože historie má tendenci se opakovat, konflikt byl na spadnutí.

Naštěstí v posledním okamžiku získal chladný rozum navrch nad pošetilou neuvážeností a znesvářené strany dokázaly zasednout ke společnému jednacímu stolu. Vzájemné pŕtky zmírnila konference, z níž vzešla Aliance Světŕ, bdící nad rovnováhou sil.

Sluneční soustava si mohla alespoň naoko oddechnout. První válka světŕ byla odložena.

Přesto i nadále existovaly mocichtivé frakce, kterým tento stav nevyhovoval, křehká stabilita mohla být velmi snadno poškozena... stačilo jen málo, aby se pomyslné misky vah přiklonily na jednu či druhou stranu.

Knihá prvá – Případ Caisová

Kapitola I.

V celém bytě byla tma a ticho. Stěny mlčky tonuly v černém stínu a němě filtrovaly sotva slyšitelné zvuky proudící z ulice. Čas od času po nich proběhly málo znatelné paprsky skomírajícího světla. V kuchyni do ticha odbily starožitné hodiny celou a chodbou jako ozvěna poplašeně vrzl práh.

Paní Caisová nic z toho neslyšela. Spokojeně ležela natažená v manželské posteli a hluboké, pravidelné oddechování ji usvědčovalo ze spánku. Přestože spala, jasně si uvědomila obrovskou tíhu, která na ni znenadání dolehla. Jako kdyby na ni v jediném okamžiku spadla celá zeď. Chtěla se nadechnout, ale nešlo to. Chtěla vstát, ale ani to nešlo. Na hrudi měla závaží o váze několika tun. Byla bezmocná.

Věděla, že se blíží konec, slyšela o lidech, kteří prodělali srdeční záchvat a zemřeli. Ale zemřeli ve spánku, aniž by procitli, tak proč právě ona musí mít tu smůlu, že se probudí do plného vědomí? Ani ve smrti neexistuje spravedlnost!

Na podobné úvahy nebyl čas, akutně potřebovala kyslík. Urputně se snažila nadechnout, ale plíce pracovaly zbytečně, tělo odmítalo poslušnost a přecházelo v divoké křeče. Zmítala sebou na posteli jako šílená.

V poslední jasnější chvílce si paní Caisová uvědomila, že může hýbat rukama. Zoufale jimi zamávala, jako by snad mohla tímto způsobem v černotě pokoje přivolat pomoc. O něco v divoké gestikulaci zavadila. Z dálky k ní dolehl tlumený dutý zvuk tříštící se noční lampy. Porcelánové, sváteční, ještě po mamince. Už ji to nezajímalo. Naposledy vztáhla paže a zbytkem sil se pokoušela odstrčit děsivou tmou, která byla všude kolem. Zbytečně, jen se tak více vyčerpala.

Konečně to bylo tu, neměla energii se jakkoliv pohnout. Tma ustoupila a před očima jí tančily v divokém reji ztřeštěné vzory v těch nejbizarnějších barvách a uskupeních. Pomalu ztrácela vědomí. Do těla plíživě pronikal božský mír a smíření se s nevyhnutelným.

Minutu a půl trval nerovný zápas. Po této nekonečně dlouhé době paní Caisová svůj poslední boj vzdala... a prohrála. Byl konec.

Kapitola II.

Podporučík Evžen Smetana sestupoval po schodech jednoho starého baráku kdesi v centru Nového Města. Tyhle pilířové bytovky měly číslování od povrchu do středu a zavrtávaly se několik set metrů pod zem. Vertikálním spojovacím tunelem jezdil výtah a kolem se jako had obtáčelo schodiště. Princip stejný jako na Zemi, jen na Měsíci byl postavený na hlavu.

Ale místní architektura teď Smetanu nezajímala. Přemýšlel o tom, co na něj v druhém poschodí čeká. V duchu tak trochu rekapituloval. U Lunární policie už slouží pět let, převážně v administraci. Teprve před rokem byl, díky veliteli, přeřazen do vyšetřovací skupiny. Od té chvíle se začaly dít věci. Dvanáct měsíců uteklo a on pořád nemohl uvěřit svému štěstí. Přijímač byl tvrdý, ale vyplatilo se, dnes konečně dostal první samostatný úkol.

Od tohoto dne nad ním nebude nikdo stát a dávat pozor, jestli případ náležitě nevoře. A i když měl z té zodpovědnosti strach, přece se těšil.

Když konečně došel k bytu číslo čtyři, otevřenými dveřmi viděl, jak se uvnitř pohybuje důvěrně známá skupina lidí. Technici dorazili dříve než on.

Místnosti přetékal ošuntělým nábytkem, a byt se tak zdál ještě menším, než ve skutečnosti byl. Ležel jen pár metrů pod povrchem,

což znamenalo jediné; příbytek patří někomu z prvních kolonistů. Vlastně patřil.

S trochou drzosti odsunul stranou několik kolegů a rychle vstoupil.

„Takže co už víme?“

Pro sebe se pousmál. Dávno toužil říct tuhle větu.

„Bud' zdrav. Dneska sám?“ přišlo mu v odpověď od muže skloněného nad mrtvou.

Podporučík jen rozpačitě přikývl. Naštěstí doktor neměl potřebu se v jeho jmenování dál vrtat, za což mu byl Smetana vděčný, vtípků od kolegů už si užil na svoji adresu víc než dost. Od starých z administrace i od vyšetřovatelů na novém oddělení. Patřilo to k místnímu folklóru.

Zaplašil zbytečné chmury, na ně teď nebyl čas. Na posteli ležela starší dáma v noční košili, nevidoucí vytřeštěné oči zíraly do stropu a fialově promodralé rty odhalovaly křivé žluté zuby. Otočil se s nevyřčenou otázkou na koronera.

„Nalezená žena je Marie Caisová, věk šedesát pět let. V tomto případě mohu se značnou mírou pravděpodobnosti prohlásit za příčinu smrti zadušení. Přesnější doba úmrtí bude známa samozřejmě až po řádném ohledání, ale předběžně počítej, že se to stalo mezi desátou hodinou večerní a druhou hodinou ranní. Bohužel, prozatím nemohu vyloučit ani cizí zavinění. No, a další podrobnosti ti oznámím, jak jinak, po pitvě. Potřebuješ ještě něco?“

„Ne, to bude prozatím všechno, díky Harry.“

„Tak se měj. A držím palce.“

To už ale místní patolog Harry Gil vykřikoval odněkud ze dveří, spolu s hlučným varováním pro ostatní: „Uhněte, odchází lékař!“

Smetana za mizejícím vyslal zamyšlený pohled, byl rád, že tu Gila mají. Jeho zjevení v Novém Městě přišlo včas, před půl rokem, když místní patoložka náhle odešla do předčasného důchodu, vynořil se odnikud a mával potřebnou aprobací. Šťastná náhoda. Podporučík se usmál, obtloustlý mužík mu vyhovoval, měl rád jeho humor i nadsázku, se kterou bral život tak, jak přicházel.

Bouchnutí dveří ho přivedlo zpět. Musí prověřit, jestli nemůže jít o vraždu. Dostat nejtěžší zločin hned v prvním případě, tomu by říkal strmá kariéra. Smetana ihned zahájil shromažďování dostupných informací, ale co se dozvídal, mu bralo vítr z plachet.

Po celé místnosti sice technici našli mnoho otisků, ale podle jejich slov potrvá celé věky, než budou všechny roztrženy a přiřazeny k určitým osobám. Tudy cesta k rychlému objasnění nevedla.

Ke vši smůle ani ohledání vstupních dveří nepřineslo nic neobvyklého. Žádná stopa po násilném vniknutí. Takže nakonec jedinou zářející věcí se zdála být příčina smrti a několik keramických střípečků pod polštářem na zemi. Proč tam zůstaly, když rozbitá lampa si klidně hověla v koši na odpadky? Že by byla Caisová nepořádná, na to to kolem rozhodně nevypadalo.

„Kdo objevil mrtvou? Sousedka? Dobře přiveďte ji.“ Nemusel čekat dlouho. Za malou chvíli před ním stála starší žena s malým ratlíkem v náručí, byla schoulená do sebe a tichým hlasem promlouvala k psisku.

„Vím, že už se vás na to vyptávali, ale mohla byste mi říct, jak se jmenujete a jak jste objevila paní Caisovou?“

Žena vzhledla, zřejmě teprve nyní zaregistrovala jeho přítomnost. „Já jsem Božena Králová. S Mařenkou kamarádíme už léta, chodíme společně venčit tadyhle Bertíka. Není roztomilý? Chudák, strašně ho to rozrušilo. Podívejte, ještě teď se celý třese...“

Paní Králová začala vyprávět o psisku a její líčení nebralo konce. Jediné kloudné sdělení, které se mu ze staré osamělé ženy povedlo vydolovat, spočívalo v údajích o členech rodiny, které si Smetana pro sebe rozdělil na dceru Marii Okurkovou (nikdy nepochopil, proč rodiče dávají svým dětem stejná jména) a snachu Jiřinu Caisovou, vdovu po zesnulém synovi Josefu Caisovi. Obě patrně vlastnili magnetický klíč od hlavního vchodu do bytu, stejně jako vyslychaná sousedka.

Protože páčení drobných fragmentů informací v záplavě psích nesmyslů nemělo cenu, podporučík Smetana to vzdal. Bude daleko rychlejší získat dostupné, ale hlavně relevantní informace z policejního terminálu. Rozloučil se s paní i jejím čtyřnohým miláčkem, naposledy obešel místo činu a vyrazil zpět na základnu.

Rozhodl se vyjít na povrch. Procházka parkem mu prospěje a pročistí hlavu. Případ patrně dostal, protože se mělo jednat o přirozenou smrt, nikdo neočekával jiný koronerův verdikt. Teď bylo vše jinak a podporučíkovi na celém případě něco vadilo. Zpočátku nepříjemný pocit přičítal strachu z chyb ve vyšetřování, ale teď už si nebyl tak jistý. Jde o něco jiného. Nedokázal však přijít na to, co tím spouštěčem mohlo být.

Kapitola III.

Zatímco Smetana zadumaně procházel křivolakými cestičkami parku, na stanici se mezitím rozpoutal dokonalý zmatek. Služba sedící v recepci vstupní haly nevěřila vlastním očím. Jindy docela poklidná, až nudná směna, kterou museli střídavě vykonávat všichni administrativní zaměstnanci policejního sboru, se náhle, jako mávnutím kouzelného proutku, docela změnila. Posuvné bezpečnostní dveře sykaly s každým dalším návštěvníkem a všechny informační linky byly zaplněny příchozími hovory. Veškeré komunikační prostředky zahlcovaly přívaly neustálých dotazů k případu „Caisová“. V centrále to hučelo jako v úle a hala se pomalu zaplňovala novináři, dychtícími po senzačním příběhu.

Smrt na Měsíci pokaždé způsobila rozruch. Proč by také neměla, vždyť město byla uzavřená komunita, čítající něco okolo jednoho sta tisíc obyvatel. Ale co je moc, to je příliš.

Média si nedoprávala oddechu, dychtivě se pídila po informacích o ženě a její smrti, kterou prozatím příslušné úřady nijak oficiálně nekomentovaly. Možná že právě to je tolik dráždilo.

Obsluze v dispečinku připomněl pulsující mumraj zmatek, který sotva před pár měsíci rozčeril místní stojaté hladiny vod. Ten dnešní chaos byl s tím předešlým rozhodně srovnatelný. Přičemž tehdy zahynuli dokonce dva lidé. A to už bylo na místní poměry něco...

Kapitola IV.

Tři týdny před smrtí Marie Caisové přistáli u Nového Města další turisté, hledali tu vzrušení i zábavu. Po mírové konferenci a ustavení výkonného výboru Aliance Světů patřil turismus k nezanedbatelné obchodní komoditě Měsíce. Místní sice výletníky přijímali, ale s velkou láskou je na své půdě nevíтали. Zvláště pokud byli ze Země.

S turisty tehdy vystoupili i dva mladíci. Oběma bylo kolem pětadvaceti, byli štíhlí, vysocí a měli vytrénovanou, atletickou postavu. Kam přišli, tam působili rozruch. Bujarost mládí nebo neomalenost pozemšťanů, tak bylo místními zpravidla omlouváno jejich chování. Na Měsíci byli podruhé, takže si počínali, jako kdyby jim patřil. Navazovali kontakty, pořádali večírky a proháněli děvčata. Přijeli zlézt nedaleké pohoří, na které se minule, z bezpečnostních důvodů, nedostali. Ted' si to vynahrazovali.

Při první návštěvě zůstali uvnitř ochranné kopule oddělující město od nevyzpytatelných hrozeb vesmíru. Bylo to k nevíře, ale dle vlastního vyjádření nikdy předtím nebyli ve volném prostoru, a i když to bylo k naštvání, museli se z toho důvodu podrobit výcviku pro zvládnutí pohybu ve snížené až nulové gravitaci. Nebylo vinou instruktorů ani programu, že jejich pobyt na Měsíci krátce po absolvování kurzu skončil.

Zase byli zpět. Tentokrát s výstrojí i dosud platným osvědčením. Nic je nemohlo odradit od jejich úmyslu. Se zadostiučiněním opustili bezpečné hranice města a přes přechodové komory vystoupili ven.

Proti černé obloze, poseté miliony hvězd, se rýsoval temný obrys nedalekého úbočí. Jeho strmé svahy vrhaly vstříc všem nově přichozím vetřelcům děsivě rozečkané stíny hrozící každému svou blízkostí brzkým zavalením. Byl to jen optický klam. Pohoří, které zastiňovalo hvězdy, bylo od základny vzdálené několik dlouhých kilometrů. Oba muži nastoupili do lunárního vozítka a vyjeli vstříc vytyčenému cíli.

Když je řidič bezpečně dovezl až k úpatí, měli splnění svého snu na dosah. Oba mladíci vyrazili vstříc nejbližším kráterům, a tak vozidlo zanedlouho ztratili z dohledu. Vytrvale se batolili pořád kupředu a překonávali stále větší převýšení. Při pohledu na sebe si připadali těžcí a nemotorní, ale trvale snížená gravitace je znovu a znovu přesvědčovala, že tomu tak není ani zdaleka. Vždyť každý z nich, ač ve skafandru a s plnou výstrojí, vážil necelých dvacet kilogramů.

Po hodině náročné chůze stáli proti stěně, která čněla do výšky téměř dvou tisíc metrů. Nejzajímavější část výstupu měli před sebou. Ukázněně nahlásili pozici i to, že vše probíhá bez problémů a podle plánu. Jenže problémy měly teprve přijít.

Na Měsíci neexistuje atmosféra, proto zde téměř nedochází k erozi. Na vlastní kůži se mohli přesvědčit, jak nesnadné je nalézt puklinu nebo úchyt jen proto, aby vzápětí znovu horečně pátrali po dalším. Vzájemné jištění jim cestu vzhůru nijak neusnadňovalo.

Uteklo mnoho času, než pár set metrů nad povrchem objevili římsu, na které by se dalo odpočinout. Byl nejvyšší čas znovu ohlásit základně pozici.

Základnu protentokrát představoval muž, jenž je sem dopravil v lunárním vozítku. Ten měl za úkol vyhlásit poplach, kdyby se příliš dlouho neozývali, proto první z mladíků, jakmile dosáhl římsy, okamžitě zapojil vysílačku a popsal situaci i místo, kde se nacházejí. Jestli o něco nestál, pak o to, aby na sebe upoutali pozornost dalších lidí.

To byl poslední rádiový kontakt, který odvysílali. Posléze už byla nalezena jen jejich mrtvá, pádem zohavená těla. Sousto pro novináře.

Kapitola V.

Když podporučík Evžen Smetana vstupoval do dveří policejní stanice, netušil, co ho za nimi čeká. Byl až na kůži promoklý a jediné, na co myslel, byla horká koupel a suché šaty. Měl sám na sebe vztek. Zapomněl na déšť, na který už dva dny upozorňuje televize i rozhlas.

V okamžiku, kdy po celé kopuli znělo houkání předcházející všem změnám řízeného počasí, byl vprostřed parku a nezbylo mu než se smířit s osudem a trochou vody. Vchody zpět do podzemí byly rozmístěny pouze po okrajích, aby nerušily dojem volného prostoru. Musí přijmout dopadající kapky vody i tu špetku ostudy, až se zase ponoří zpět do města a někoho potká. Snad nebude příliš lidí v ulicích.

V momentě, kdy otevřel dveře stanice, věděl, že ostuda bude o dost větší. Přes celou místnost ho sledovalo nespočet párů zvědavých očí. Poznal je na první pohled. Reportéři! A naneštěstí i oni poznali jeho. Zaczvakaly blesky, rozsvítily se světla na kamerách.

„Můžete nám říct něco bližšího k záhadné smrti paní Caisové?“ Kolotoč se roztočil.

„Jak paní Caisová zemřela?“ – „Byla zardoušena?“ – „Máte podezřelého?“ – „Co její příbuzní?“ – „Jak dlouho už jste u policie?“ – „Nebude k případu přidělen někdo zkušenější?“

Z otázek reportérů bylo patrné, že z místa činu uniklo víc než jen pár náhodných slovíček. Ale než Smetana stačil otevřít hanbou ztuhlá

ústa, aby situaci komentoval, z druhého konce místnosti zazněl zvučný hlas.

„Dobrý den, dámy a pánové. Prosím, nechte podporučíka, aby se mohl v klidu osušit, a já vám mezitím zodpovím vaše případné dotazy.“

Reportéři za všeobecného smíchu přecházeli k muži, v němž Evžen Smetana s úlevou rozpoznal tiskového mluvčího policie Nového Města. Nemělo smysl se tady i nadále zdržovat. Horká sprcha už volá.

Když dokončoval převlékání do policejního eráru, dostal vzkaz, aby přišel k šéfovi. To nevěstilo nic dobrého. Že by ho vedení chtělo nahradit někým zkušenějším? Nebo přinejmenším mu přidělit ostríleného parťáka, který by vyšetřování nenápadně převzal...

S podobně chmurnými myšlenkami mířil podporučík za nadřízeným. Rozhodně se nevzdá bez boje, tohle je jeho případ!

Velitel Kotlan seděl v obdélníkové kanceláři, pohodlně zastrčen do velikého křesla a hluboce se skláněl nad stolem, jenž přetékal hlášeními. Nic nenasvědčovalo tomu, že by si všiml příchodu jednoho ze svých podřízených. Podporučík Smetana si lehce odkašlal.

„Nechrchlej mi tady a radši si sedni.“

Když to udělal, přilétla k němu další výzva.

„Povídej. Co jsi zjistil?!“

„No... ono... vyšetřování je v úplném začátku, takže toho není moc. Mrtvá je Marie Caisová, smrt nastala udušením, ale zatím není známo, jestli cizím zaviněním. Čekáme na pitvu. V bytě nebyly nalezeny známky po vloupání, zato otisků požehnaně. Nejspíš tam

musel být nedávno večírek...“ Smetana doufal, že odlehčí dusnou atmosféru, ale velitel se ani nepousmál.

„Mrtvou našla sousedka, která měla vlastní klíč. Těch klíčů bude bohužel asi víc. To je zatím všechno.“

Kapitán oddělení vražd pozvedl hlavu a zabodl zkoumavý zrak do potíciho se podporučíka. Ten se sice pokusil pohled opřevrátit, ale už v příští vteřině podlehl a sklopil oči k fotografii na stole. Byl na ní asi o deset let mladší velitel ve vojenské uniformě, v kamarádském objetí s neznámým vojákem.

„Není ti divný, proč se o celý případ tolik zajímají média?“

Podporučík Smetana mlčel. Bylo jasné, že tohle je určitá forma výtky. Něco důležitého mu muselo uniknout.

„Marie Caisová byla, po loňské smrti Jerga Alberta, nejdéle žijícím kolonistou na Měsíci. A právě před třemi týdny oslavila pětadesáté narozeniny. Byly toho plné noviny. Pořád ti to nic neříká?“

Za otázkou se rozhostilo trapné ticho. Smetana bulvár nečetl, nepovažoval ho za zdroj smysluplných informací, ale to se mu teď bohužel vymstilo.

„Chci, aby byl tenhle případ co nejdřív uzavřen. Rozumíš? Víím, že je tvůj první, ale nehledej za ním žádné zbytečné násilí. Už takhle se okolo toho motá příliš mnoho novinářů. A doufám, že jsi vyrozuměl příbuzný a požádal je o seznam cenných věcí!“

Podporučík se ještě víc scvrklul. „Právě jsem se na to chystal, když...“

„Tak co tady ještě dřepíš?!“

Kapitola VI.

Pár hodin po rozhovoru s velitelem přišla zpráva od staršího strážníka Poura, pověřeného soupisem všech osobních věcí po mrtvé. Smetana přelétl list vyvedený úhledným písmem a hvízdal. Nepřekvapila ho hodnota všech těch serepetiček, jako spíš množství. Je k neuvěření, kolik nepotřebného harampádí člověk za život nastřádá. Nicméně důležité nebylo, co v seznamu je, ale naopak to, co na něm chybí.

V závěrečném shrnutí na konci zprávy stálo, že dcera Marie Okurková i snacha Jiřina Caisová potvrdily ztrátu jednoho zlatého náhrdelníku. Ke zprávě byl připojen stručný popis, doplněný fotografií i s výrobním označením.

Smetana se smutně usmál, vyhlásí po náhrdelníku pátrání, a jestli se ukáže, že jeho zmizení souvisí s ženinou smrtí, do několika hodin s tímhle zpropadeným případem konečně pohne vpřed. Další hlasitou rozpravu s kapitánem Kotlanem si už podporučík rozhodně nepřál.

V náhlé vlně nelibosti odhodil soupis, který v klouzavém pohybu zastavily tvrdé desky. Hned vedle odvrženého seznamu ležel na podporučíkově stole pitevní protokol. Smetanovi přeběhl po tváři další, tentokrát o poznání veselejší úsměv. Patolog si dnes mimořádně pospíšil.

Když ale protokol prohlížel, úsměv mu z tváře zmizel. Čas i způsob smrti sice zůstaly nezměněny, pitva však prokázala jasné známky potvrzující domněnku, že by se mohlo jednat o smrt násilnou.

Takže vražda, prolétlo mladému vyšetřovateli hlavou.

Protokol strohým oznámením ovšem nekončil, patolog Gil si uchystal ještě jedno překvapení. V těle bylo prokázáno větší množství zatím blíže neidentifikované látky. Vedle základního textu formuláře se nacházela malá poznámka tužkou, podle které by mohlo jít o nějaký druh léčiva užívaný zavražděnou.

Podporučík Smetana se mračil. Je na čase osobně navštívit příbuzné.

Kapitola VII.

„Cože? Zavražděná...?“ Paní Marie Okurková se téměř zhroutila do křesla i s oběma šálky čaje. Propukla v tichý usedavý pláč.

„Je mi líto, ale musím se vás na pár věcí zeptat. Budu také potřebovat mluvit s manželem a dcerou.“

„Manžel je bohužel v práci. Přejde až večer. Dělá důlního inženýra a dnes prorážejí nový tunel určený k bytové zástavbě. Neustále tohle město zvětšují. Sám víte, co okolo toho nadělají s bezpečností. Hermeticky prý uzavřeli i několik ulic v sekci E. Stejně je to nakonec všechno jedno...“ Znovu jí vyhrkly slzy.

„Paní Okurková, potřebuji vědět, kde jste, vy a váš manžel, byli včera mezi desátou hodinou večerní a druhou hodinou ranní!“

„My? No, jako obvykle. Manžel přišel kolem deváté z práce, dostal večerí a potom jsme ještě spolu s Blankou sledovali televizi. V jedenáct chodíme spát. Vstáváme brzy. Nikde jsme nebyli, jestli vám jde o tohle!“

„Promiňte, ale takové otázky jsou nezbytnou součástí vyšetřování,“ vysvětloval Smetana. „Můžete mi říct něco bližšího k náhrdelníku, který zmizel z bytu vaší matky? Vyrozuměl jsem ze zprávy, že byl dárkem od vás. Ano?“

„Jistě, koupili jsme ho mamince k posledním narozeninám. Byl k němu do páru ještě náramek. Ten koupila Jiřina. My jsme si to tak

rozdělili. Maminka měla z obou věcí ohromnou radost. Chudák, ani je pořádně neužila... Dal vám kolega tu fotografii? My účtenky a fotodokumentaci nikdy nevyhazujeme. Člověk nikdy neví, kdy se to může hodit.“

Podporučík jí byl vděčný. Kolik práce dalo, než přesvědčili lidi v Novém Městě, že systém fotodokumentace cenností usnadní policii práci a znepříjemní život všem překupníkům. Teď ta dřina začala nést ovoce. Každý policista ve městě už touto dobou ví, jak ukradený náhrdelník vypadá, a pokud ho pašeráci nevyvezli na Zemi, je jen otázkou času, kdy ho objeví.

„Ještě jedna věc, nevíte, jestli vaše matka brala pravidelně nějaké léky?“

Paní Okurková zavrtěla hlavou. „Sice si furt stěžovala, že špatně vidí a že si nic nepamatuje, ale jinak byla maminka úplně zdravá. Ne, určitě ne.“

„Dobrá, děkuji vám. Teď bych rád mluvil s vaší dcerou. Kde ji najdu?“

„Blanka je u sebe nahoře. Ale počkejte, já pro ni skočím.“

„Jen ji nechte, radši bych s ní mluvil v soukromí.“

Když vystoupal schody a prošel krátkou chodbičkou, klepl svižně podporučík Smetana na jedny dveře, a aniž by čekal na vyzvání, vstoupil.

Na posteli proti dveřím seděla krásná, asi čtyřiačtyřicetiletá dívka, vyrušena nečekaným návštěvníkem si křečovitě zaťatými prsty rychle stahovala tričko. Podporučík by mohl přísahat, že na zlomek jediné vteřiny zahlédl její ňadra v plné podprsence. Nyní ale krásné oblíny

halil nátělník volně spočívající na oválných, do bronzova opálených stehnech mizejících pod lemem barevných šortek. Jak se zdálo, oba byli nečekaným vývojem událostí zaskočeni. Jenže dívčino překvapení o vteřinu později vystřídal údiv promíchaný s docela pochopitelnou nelibostí.

„Co tu chceš? Tebe neučili klepat?“

„Klepal jsem,“ začal Evžen Smetana, přičemž se krátce představil.

Jakmile dívka zjistila, že před ní stojí policista, trochu změkla. „Promiňte, nechtěla jsem být hrubá, ale zaskočil jste mě.“ Při té větě sklopila hnědé oči k triku a lehký ruměncem přeběhl po její tváři. To bylo něco, s čím podporučík už dlouho nepřišel do styku. Dívka se mu líbila. Snad proto se rozhodl provinit proti vyšetřovacím metodám i bontonu.

„Můžeme klidně zůstat u tykání...“

Blanka zvedla hlavu a se zájmem si ho prohlížela. Podporučík Smetana věděl, že vidí mladého, asi třicetiletého muže vzrostlé postavy, tmavých až havraních vlasů, s poměrně hezkým, mužným obličejem. A s očima kobaltové modři. Ženám jeho oči vždy imponovaly. Jenomže tentokrát našel jen zděšený výraz, který se jí usadil ve tváři.

„Já vás znám! Vy jste ten člověk, který byl s Petrem a Martinem, když lezli na ten zatracený vrchol vedlejší hory.“

Vzduch v místnosti ochladl, jak do pokoje vstoupila smrt. Petr a Martin! Ano, vzpomínal si na oba. Kdo by dokázal zapomenout nejpodivnější události své dosavadní kariéry.

„Vy jste je znala?“ Pocit blízkosti byl v té chvíli nenávratně pryč.

„S Petrem jsme byli dobří přátelé. Nechápu, jak mohli umřít?“ Její rysy ztvrdly. „Jak to, že je policie špehovala? Co jste tam dělal?!“

To by také rád věděl.

Jednoho dne přišel podporučík Smetana do práce a tam na něj čekal rozkaz, ať se hlásí u přechodové komory D07, kde bude dělat řidiče lunárního vozítka. Na oba pasažéry měl dávat bedlivý pozor a všimnout si všech podezřelých skutečností. Během cesty se nic neobvyklého nestalo a on nechápal, proč zrovna tyhle dva nevycválané mladíky musí doprovázet policista v utajení.

Když potom dorazili až k pohoří, oba jeho pasažéři vystoupili a zanedlouho se mu ztratili z dohledu. Připadal si jako blbec. Několik dalších hodin je ani nezahlédl, až když podruhé ohlásili pozici, protáhl se do pozorovatelný a zaměřil dalekohled vozidla na místo, které udali jako současnou polohu. Na členité stěně útesu je i přesto musel několik minut hledat.

Našel je až na malé plošině, těsně nad hranicí světla a tmy. Nadcházel úsvit. Odhadoval, že mladíci jsou zhruba tři sta metrů nad povrchem. Ale možná to mohlo být i víc.

Bylo zatraceně nesnadné posuzovat vzdálenosti, když všude okolo chybí atmosféra a lidské oko postrádá jakékoli měřítko, a je jedno, jestli jste na měsíci poprvé, nebo tu žijete deset let. Vše se jeví, jako by stačilo ujít pár metrů a stanout na úpatí nejbližší hory nebo kráteru. A přece můžete jít dlouhé kilometry, aniž byste se viditelně přiblížili. Stále jen jdete a jdete, ale skalní masivy tvrdošijně zůstávají na horizontu vzdáleném pouhé tři kilometry, sluneční jas je neustále

odhaluje víc a víc, klouže po nich v bláznivém tempu opony rozkrývající scénu divadelního dramatu, jenže ono se stále nic neděje.

Tentokrát se ovšem dělo. Slunce zaskočilo oba mladíky na pouti k vrcholu. Vlastně jen jednoho z nich. Druhého, který ještě lezl někde pod římsou, zatím skrýval příkrov noci.

Na obrazovce v pozorovatelně vozu mohl Evžen Smetana zřetelně sledovat postavu klečící na jednom kolenu a zápasící s přezkou batohu. Zjevně jeho svěřenec ukládal zpět vysílačku. Podporučík by rád věděl, který z mladíků to mohl být, sluneční štít byl ale sklopený a jeho kovově lesklý povrch neumožňoval identifikaci.

Zatímco přemýšlel, všiml si, že lano provlečené úchyty ve skafandru začalo prudce prokluzovat. Postava se náhle převalila na bok a ještě chvílku byla tažena k okraji propasti. Podporučík Smetana řval pokyny do rádia jako smyslů zbavený, ale nebylo to nic platné. Nešlo nic dělat. Mohl jen sledovat situaci odehrávající se před ním na ploše obrazovky, ne větší než cestovní kufřík. Ti zatracení, zbrklí blázni! Tak chváтали s ohlášením pozice, že ani nezajistili lano. Kdyby netrvali na odstranění interkomů z helmy, tohle by se určitě nestalo! Proč jen, ksakru, vyžadovali obyčejnou příruční vysílačku?

Najednou bezmocně vlečená postava zastavila, snad zachycena některým z výstupků na hraně římsy.

„Ukotvi lano! Ukotvi to lano!“ křičel znovu Smetana. I tentokrát zbytečně. Přímé spojení mezi nimi neexistovalo a vysílačka druhého z nich vězela hluboko v tlumoku.

Muž ve skafandru rukama trochu nadzvedl tělo a zašmátral po zběsile utíkajícím laně. Znovu se dostal na kolena a jednu nohu zapřel

o malý výčnělek skály. Konečně lano nahmatal, to se napjalo – a strhlo ho s sebou přes okraj.

„Blázen! Ten zatracenej blázen! Copak je nic nenaučili?!“

Určitě si onen mladík musel uvědomovat, že nejsou zajištěni. Jenže ho nejspíš napadlo, že jsou na Měsíci, kde všechno váží o šestinu méně. Jaká škoda, že tu myšlenku neměl čas dokončit.

Ani na Měsíci se hmota nemůže nikam ztratit. Tak se stalo, že druhý mladík, i když s menším zrychlením, padal k povrchu jako ohromná masa sto dvaceti kilogramů. Hmota, kterou je stejně obtížné zastavit na Měsíci jako kdekoliv jinde. Možná dokonce ještě obtížnější. Nebylo v lidských silách takový nápor udržet.

Tehdy v pozorovatelně lunárního vozítka podporučík Evžen Smetana dlouho zíral na pustou obrazovku projektoru. Doufal, že těch pár skob ve skále, použitých k výstupu, je dokázalo udržet. Ale minuty ubíhaly a nic tomu nenasvědčovalo. Podporučík neměl sílu ohlásit, co se přihodilo, ani dostatek energie, aby šel na místo neštěstí. Pád z třísetmetrové výšky na Měsíci vás zabije stejně spolehlivě jako pád z výšky padesáti metrů na Zemi. Není v tom žádný rozdíl.

„Co je vám?“

Tichý hlas vtáhl podporučíka Smetanu zpátky do přítomnosti. Stál před Blankou Okurkovou v jejím pokoji a dlužil jí jedno nepříjemné vysvětlení. Jak odůvodnit svoji účast při nehodě?

„Ale nic. Martin, jeden z těch mrtvých horolezců, byl můj přítel. Znali jsme se jako děti ještě ze Země. Oba jsme chodili do stejné základní školy. Požádal mě, abych je vyvezl ven.“

Byla to lež a on to věděl. Ale byla to oficiální lež vydaná nadřízenými. Sám sebe za ta slova nesnášel, a nesnášel i to věčné manipulování s lidmi.

„Promiňte, netušila jsem... nechtěla jsem být hrubá. Jen mě zaskočilo tolik náhod najednou.“

„Měsíc je malý.“

Ještě nějakou dobu si ho prohlížela a pak se krásně usmála. „Budu ráda, když si budeme tykat.“